

**UCHWAŁA NR 391/XL/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE**

z dnia 23 listopada 2017 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2018 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2015 r. poz. 1893) Rada Miejska w Śremie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Śremu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Katarzyna Sarnowska

Załącznik do uchwały Nr
391/XL/2017
Rady Miejskiej w Śremie
z dnia 23 listopada 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

ŚREM

I. Wprowadzenie

II. Zasoby w gminie Śrem

III. Cele programu

1. Cele strategiczne programu.
2. Cele szczegółowe programu.

IV. Odbiorcy programu

V. Zadania gminnego programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

VI. Podmioty współpracujące przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VII. Sposoby realizacji zadań

VIII. Środki finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zasady finansowania programu.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IX. Monitorowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

X. Sposób sprawozdania

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zbiorem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Śrem w 2018 r.

Art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, iż prowadzenie przez gminę działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych odbywa się poprzez następujące zadania:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program jest realizacją zadań samorządu lokalnego i wpisuje się w politykę państwa zawartą w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020.

II. Zasoby w gminie Śrem

W 2016 roku gminę Śrem zamieszkiwało 41.227 mieszkańców (dane z 30.12.2016 r.). Struktura demograficzna gminy Śrem przedstawiała się następująco:

- kobiety stanowiły grupę 21.318 osób, mężczyźni 19.909 osób,
- dzieci i młodzież w wieku do 18 roku życia stanowili grupę 8 565 osób w tym 4 394 mężczyzn i 4 171 kobiet.

W 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Śremie było zarejestrowanych 583 osoby bezrobotne, będące mieszkańcami gminy Śrem. W grupie osób bezrobotnych było:

- 366 kobiet,
- 92 osoby w wieku do 25 roku życia,
- 173 osoby w wieku powyżej 50 roku życia,
- 224 osoby długotrwale bezrobotne,
- 89 osób niepełnosprawnych,
- 154 osoby pobierające zasiłki dla bezrobotnych.

W 2016 roku z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie skorzystało 718 rodzin, w tym 1.761 osób. Rodziny zostały objęte wsparciem ze względu na:

- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- długotrwałą lub ciężką chorobę,
- alkoholizm,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- przemoc.

Na terenie gminy Śrem działa Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień przyjmująca pacjentów bez ograniczeń wiekowych, oferująca pomoc w zakresie:

1) dla osób i rodzin z problemem alkoholowym:

- poradnictwo,
- psychoterapia grupowa i indywidualna;

2) dla osób uzależnionych utrzymujących abstynencję:

- grupy wsparcia/edukacyjne,
- grupy zapobiegania nawrotom,
- warsztaty rozwoju osobistego;

3) dla osób z problemem narkotykowym:

- poradnictwo,
- psychoterapia indywidualna ;

4) dla rodzin osób z problemem narkotykowym:

- poradnictwo,
- grupy wsparcia/edukacyjne;

5) dla wszystkich klientów/pacjentów poradni:

- współpraca z miejscowym systemem pomocy społecznej;

6) w placówce istnieje możliwość konsultacji z:

- lekarzem psychiatrą,

- pracownikiem socjalnym;

7) placówka wystawia skierowania do oddziałów detoksykacyjnych i ośrodków rehabilitacyjnych.

W 2016 roku w ramach działania Przychodni Leczenia Uzależnień i Współzależnień:

- udzielono 324 porad psychologicznych i lekarskich dla osób uzależnionych od alkoholu i współzależnionych ponad limit NFZ,
- odbyło się 15 spotkań, w których razem uczestniczyło 16 osób w ramach grupowego programu zaawansowanego dla osób uzależnionych,
- odbyło się 12 spotkań, w których razem uczestniczyło 14 osób w ramach grupowego programu zaawansowanego dla osób współzależnionych,
- odbyło się 47 spotkań, w których razem uczestniczyło 7 osób w ramach programu terapeutycznego dla DDA,
- odbyło się 12 spotkań, w których razem uczestniczyło 36 osób w ramach programu dla absolwentów, osób które ukończyły terapię,
- skierowano 19 osób na detoksykację,
- 29 osobom umożliwiono dostęp do terapii w stacjonarnych zakładach leczenia odwykowego na terenie Wielkopolski i wiodących placówkach leczenia odwykowego w Polsce,
- przeprowadzano zajęcia profilaktyczne dla dzieci w szkole podstawowej, w których wzięło udział 281 dzieci,
- 78 osób wzięło udział w konsultacjach indywidualnych dla ofiar przemocy w rodzinie, odbyły się 4 spotkania w Zespołach Interdyscyplinarnych oraz 30 spotkań w grupach roboczych,
- 17 osób wzięło udział w programie dla sprawców przemocy - dwa cykle po 6 spotkań,
- odbyło się seminarium o tematyce profilaktyki uzależnień oraz przemocy dla służb społecznych działających na terenie gminy Śrem, w których udział wzięło 68 osób.

III. Cele programu

1. Cele strategiczne programu:

- a) ograniczenie rozpowszechniania zjawiska nadużywania alkoholu oraz związanych z tym problemów,
- b) zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,

2. Cele szczegółowe programu:

- a) prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców gminy Śrem w zakresie problemów wynikających z używania alkoholu,
- b) umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych,
- c) wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

IV. Odbiorcy programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowany jest do wszystkich grup społecznych związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

V. Zadania gminnego programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- a) finansowanie/ dofinansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób związanych z przemocą w rodzinie,
- b) współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy gminy Śrem,
- c) finansowanie/dofinansowanie programu terapeutycznego poprzez prowadzenie Schroniska dla osób bezdomnych, w tym uzależnionych od alkoholu i doświadczających przemocy w rodzinie,
- d) finansowanie/dofinansowanie programu terapeutycznego poprzez prowadzenie Schroniska dla bezdomnych kobiet, w tym dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i doświadczających przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu w tym osób doznających przemocy w rodzinie oraz obsługi narzędzi wspierających osoby uzależnione,
- b) finansowanie/dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,

- c) finansowanie udzielanych w ramach telefonu zaufania oraz telefonu interwencyjnego porad związanych z problemem uzależnienia oraz z przemocą w rodzinie,
- d) współdziałanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty”.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) realizacja i finansowanie/dofinansowanie programów, warsztatów i kampanii profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, a także osób dorosłych w tym osób uzależnionych i współuzależnionych, organizowanie festynów, obchodów lokalnych dni, np. trzeźwości,
- b) finansowanie/dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
- c) finansowanie/dofinansowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka wraz z dożywianiem,
- d) organizacja i finansowanie spotkań oraz wyjazdów profilaktycznych będących integralną częścią realizowanych całorocznych programów profilaktycznych,
- e) finansowanie szkoleń, konferencji, seminariów i kursów specjalistycznych dla przedstawicieli różnych grup zawodowych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- f) zakup skryptów, materiałów edukacyjnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- a) wspieranie szkół i placówek oświatowych oraz placówek socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- b) wspieranie działań służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

- c) wspieranie podmiotów fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- d) wspieranie instytucji, których działalność służy rozwiązywaniu problemów uzależnień, w szczególności poprzez: doposażenie sprzętowe, organizowanie i finansowanie imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z rodzin dotkniętych problemem choroby alkoholowej oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- a) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- b) w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy kierowanie wniosków do organów ścigania w występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, w tym:

wsparcie Klubu Integracji Społecznej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Śremie dla osób wymagających wsparcia społecznego, które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

VI. Podmioty współpracujące przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie,
- c) szkoły i inne placówki oświatowe,
- d) Powiatowa Komenda Policji w Śremie,
- e) Straż Miejska w Śremie,
- f) organizacje pozarządowe,
- g) inne instytucje współpracujące przy realizacji zadań z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VII. Sposoby realizacji zadań

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Urząd Miejski w Śremie.

Zadania realizowane są poprzez:

- a) zlecanie zadań jednostkom organizacyjnym gminy Śrem,

- b) zakupy i zlecenia zewnętrzne,
- c) ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w gminie Śrem.

VIII. Środki finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zasady finansowania programu

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy Śrem, pozyskiwanych zgodnie z art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Za każdy udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śremie członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto (słownie sto złotych brutto).
- 2) Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 wypłacane jest miesięcznie, zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniach Komisji.
- 3) W przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

IX. Monitorowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- zbierania danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- gromadzenia danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym na terenie gminy Śrem,
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- gromadzenia sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzenia kontroli powierzonych zadań zgodnie z planem kontroli na dany rok oraz według potrzeb związanych z realizowanym zadaniem,

- dokonania oceny realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba osób objętych działaniami pomocowymi, z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,
- liczba udzielonych porad prawnych dla osób uzależnionych od alkoholu w tym osób doznających przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych programem terapeutycznym,
- liczba dzieci i młodzieży objętych programami profilaktycznymi,
- liczba rodziców objętych programami profilaktycznymi,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w wycieczkach,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych,
- liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”,
- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

X. Sposób sprawozdania.

Sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedkładać jest Radzie Miejskiej Gminy Śrem, w terminie do 31 marca 2019 r.

Przewodnicząca Rady

Katarzyna Sarnowska

Uzasadnienie
UCHWAŁY NR 391/XL/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE

z dnia 23 listopada 2017 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2018 rok**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. Według ustawodawcy zadania te muszą być ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanym corocznie przez radę gminy.

Konsekwencje wynikające z nadużywania alkoholu dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają na całą populację. Skutki wynikające z tego faktu widać w codziennym życiu. Wśród nich można wymienić: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Gmina Śrem od wielu lat prowadzi szereg inicjatyw mających na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom alkoholizmu. Podejmowane działania adresowane są do całej społeczności gminnej, w tym przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Przedsięwzięcia inicjowane w naszej gminie w zakresie profilaktyki zyskały uznanie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w 2008 roku przyłączyła gminę Śrem do Ogólnopolskiej Mapy Gmin Wiodących w zakresie profilaktyki uzależnień.

W 2013 roku została opracowana Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w gminie Śrem, którego wykonawcą było Studio Diagnozy i Profilaktyki z Krakowa.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Śrem wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Badaniem zostali objęci ponadto pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostały zdefiniowane najważniejsze problemy dotyczące uzależnienia od alkoholu oraz wskazane zadania, których zrealizowanie przyczyni się do osiągnięcia celów strategicznych programu.

Wobec powyższego podjęcie uchwały należy uznać za uzasadnione.

Przewodnicząca Rady

Katarzyna Sarnowska